

Mottagandet av s.k. ensamkommande barn (Ds 2004:54)

Remiss från Utrikesdepartementet

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen "Mottagandet av s.k. ensamkommande barn" (Ds 2004:54) överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Teres Lindberg anför följande.

Bakgrund

I en promemoria (Ds 2004:57) behandlar Utrikesdepartementet förbättringar i mottagandet av barn från annat land som kommer till Sverige utan medföljande legal vårdnadshavare (s.k. ensamkommande barn).

Ansvar för mottagandet av asylsökande i Sverige ligger i huvudsak på staten. Vad gäller asylsökande barn som anländer utan sina föräldrar eller någon som trätt i föräldrarnas ställe, s.k. ensamkommande barn, är ansvaret idag delat mellan Migrationsverket och kommunerna. Nuvarande ordning har lett till oklarheter i ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.

Migrationsverket föreslås behålla det övergripande ansvaret för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn och deras boende i enlighet med lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Det reella mottagandet av asylsökande ensamkommande barn föreslås överföras till de kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket.

Vidare föreslås att de kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket om att anordna boenden för asylsökande ensamkommande barn skall ha rätt till statlig ersättning för sina kostnader för boendet.

De föreslagna författningsförändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänstnämnden samt Norrmalms stadsdelsnämnd, Kista stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och överförmyndarnämnden.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslagen i promemorian, då kontoret anser att de leder till en tydligare ansvarsfördelning mellan stat och kommun.

Socialtjänstnämndens bedömning är att ett ökat kommunalt ansvar för mottagandet och ett klagörande av ansvarsfördelningen är ett fortsatt led i rätt riktning när det gäller att ge bättre förutsättningar för barn som kommer ensamma till Sverige från ett annat land.

Norrmalms stadsdelsnämnd är i huvudsak positiv till förslaget men anser att ensamkommande barn inte skall direktplaceras hos anhöriga innan socialtjänsten utrett hemmet och bedömt detta vara lämpligt.

Kista stadsdelsnämnd anser att den i promemorian föreslagna ordningen inte skulle garantera dessa barn samma rätt till bistånd, omvårdnad och kvalitet som gäller övriga barn.

Farsta stadsdelsnämnd delar utredningens uppfattning att kommunerna är bättre skickade att ordna boendet och de sociala frågorna för barnen, men att Migrationsverket behåller det övergripande ansvaret.

Övermyndarnämnden har inte yttrat sig över remissen.

Mina synpunkter

Jag ställer mig positiv till förslagen som leder till en tydligare ansvarsfördelning mellan stat och kommun. Denna klargörande ansvarsfördelning tillsammans med ett ökat kommunalt ansvar är ett led i rätt riktning. Jag samtycker till att Migrationsverket skall ha det övergripande ansvaret för mottagandet av asylsökande barn och deras boende i enlighet med vad som framgår i lagen om mottagandet av asylsökande m.fl. (LMA).

Det reella mottagandet av asylsökande ensamkommande barn bör överföras till de kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket, vilket betyder att kommunerna får anordna och ansvara för boendet för barnen. På så sätt kommer den omfattande kompetensen och erfarenheten som finns i kommunerna där de asylsökande ensamkommande barnen placeras, komma till nytta. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att dessa barn måste ges samma rätt till bistånd, omvårdnad och kvalitet som gäller för övriga barn. Reglerna för tillsyn av institutioner och sekretesslagstiftningen blir tillämpliga även för gruppboenden för asylsökande ensamkommande barn.

Vid kraftig ökning av antalet asylsökande ensamkommande barn eller då plats saknas i avtalskommun skall Migrationsverket ha ansvaret och möjligheten att bereda dessa barn plats vid verkets boenden i avvaktan på att en av avtalskommunerna skall kunna ordna boende för barnet. Såsom våra flyktingförläggningar fungerar idag så är det inte heller någon lämplig miljö för dessa barn. Det måste då finnas jourhem eller andra ställen som har speciell kompetens för att ta emot just dessa barn och också skydda dem. Eventuellt kan denna särskilda kompetens även byggas upp i någon av flyktingförläggningarna, som specialiserar sig just på mottagandet av ensamkommande barn.

Jag föreslår vidare att de kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket om att anordna boende för asylsökande ensamkommande barn skall ha rätt till statlig ersättning för sina kostnader för boendet, samtidigt vill jag betona att kommunerna måste kompenseras fullt ut för de kostnader som förändringen innebär.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Som svar på remissen "Mottagandet av s.k. ensamkommande barn" (Ds 2004:54) överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 21 april 2005

TERES LINDBERG

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. delvis bifalla förvaltningens förslag
2. därutöver anför följande.

Vi vänder oss mot förslaget om att huvudregeln ska vara att ensamkommande flyktingbarn ska placeras på en flyktingförläggning i väntan på utredning. Barnen bör även fortsättningsvis i första hand ges möjlighet att bo hos släktingar direkt efter ankomsten.

Även om placeringar hos släktingar kan komma att innebära olika former av problem, så har denna miljö som regel ett flertal fördelar jämfört med om ensamkommande barn placeras på förläggning. De eventuella problem i form av ytterligare en familjeseparation, som en familjeplacering kan innebära för barnet, måste kunna lösas på andra sätt. Tydligare signaler bör därför ges till barnet och den mottagande familjen om att det rör sig om en tillfällig placering, som kan komma att förändras. I fall då det är uppenbart olämpligt att placera barnet hos släktingar bör andra alternativa placeringar, exempelvis i familjehem, framför placering på flyktingförläggning.

ÄRENDET

Bakgrund

I promemorian (Ds 2004:57) behandlar Utrikesdepartementet förbättringar i mottagandet av barn från annat land som kommer till Sverige utan medföljande legal vårdnadshavare (s.k. ensamkommande barn).

Ansvar för mottagandet av asylsökande i Sverige ligger i huvudsak på staten enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Vad gäller asylsökande barn som anländer utan sina föräldrar eller någon som trätt i föräldrarnas ställe, s.k. ensamkommande barn, är ansvaret idag delat mellan Migrationsverket och kommunerna. Kommunernas ansvar regleras i socialtjänstlagen (2001:453). Nuvarande ordning har lett till oklarheter i ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.

Migrationsverket föreslås behålla det övergripande ansvaret för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn och deras boende i enlighet med lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Migrationsverket träffar avtal med kommuner, som huvudsakligen anordnar och ansvarar för boendet. Det reella mottagandet av asylsökande ensamkommande barn överförs därmed till de kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket. På detta sätt kommer kompetensen i kommunerna de asylsökande barnen tillgodo samtidigt som reglerna för tillsyn av institutioner och sekretesslagstiftningen blir tillämpliga även för gruppboenden för asylsökande ensamkommande barn.

Vidare föreslås att de kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket om att anordna boenden för asylsökande ensamkommande barn skall ha rätt till statlig ersättning för sina kostnader för boendet.

De föreslagna författningsförändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

REMISSER

Utredningen har remitterats till stadsledningskontoret där den har handlagts av arbetsmarknads-, integrations- och demokratienheten samt finansavdelningen. Samråd har skett med juridiska avdelningen. Därutöver har utredningen remitterats inom staden till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden, Norrmalms stadsdelsnämnd, Kista stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och övermyndarnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förslagen i promemorian, då de leder till en tydligare ansvarsfördelning mellan stat och kommun.

Socialtjänstlagen reglerar kommunens ansvar och skyldigheter beträffande de barn som vistas i kommunen. Kommunerna har därför en omfattande kompetens och erfarenhet av hantering av dessa frågor. Denna kompetens och erfarenhet kan nu även komma asylsökande ensamkommande barn tillgodo.

Stadsledningskontoret anser att normalitetsprincipen skall vara vägledande även när det gäller denna grupp. Kommunerna har bättre förutsättningar att svara för såväl boendet som en god omvårdnad samt stöd och hjälp i övrigt till ensamkommande asylsökande barn.

En ordning där boende och övriga insatser för ensamkommande asylsökande barn skiljs från prövningen i asylfrågan, bör enligt stadsledningskontoret även vara ägnad att i övrigt stärka barnets ställning och därmed gagna barnets bästa. Det innebär att Migrationsverket kan koncentrera

sina resurser till att förkorta handläggnings- och väntetiderna i asylärenden som rör ensamkommande barn.

En förutsättning för att boendet och omvårdnaden skall fungera är att hälso- och sjukvården kan erbjuda adekvata insatser i form av medicinsk och barnpsykiatrisk vård och behandling. Enligt stadsledningskontoret är det därför viktigt att föreslagna kontakter mellan staten och landstingen leder till att behoven av sådana insatser kan tillgodoses.

Kommuner som tecknar avtal med Migrationsverket skall få statlig ersättning för sina kostnader för boendet. Stadsledningskontoret vill betona att kommunerna fullt ut måste kompenseras för de kostnader som förändringen innebär.

Socialtjänstnämnden beslöt den 15 februari 2005 att hänvisa till socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordförande *Peter Lundén-Welden m.fl.* (m), ledamöterna *Ann-Katrin Åslund m.fl.* (fp) och ledamoten *Désirée Pethrus Engström* (kd), *bilaga*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat till den 21 januari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslagen i promemorian eftersom nuvarande otydliga ansvarsgränser mellan stat och kommun och oklarheten om vilken kommun som har utredningsansvar innebär att ensamkommande barn riskerar att inte få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda. Förvaltningens bedömning är att ett ökat kommunalt ansvar för mottagandet och ett klagörande av ansvarsfördelningen är ett fortsatt led i rätt riktning när det gäller att ge bättre förutsättningar för barn som kommer ensamma till Sverige från ett annat land. Av flera rapporter har det framkommit att socialtjänsten i vissa kommuner underlåter att utreda barnens behov och det tilltänkta boendets lämplighet med hänvisning till att dessa barn är migrationsverkets ansvar.

Utgångspunkterna i förslaget överensstämmer dock väl med den hållning till ensamkommande barns behov som Stockholms stad har intagit. För att förbättra villkoren för ensamkommande barn som efter ankomsten till Sverige bosatt sig hos släktingar i staden antog kommunstyrelsen 2003 särskilda riktlinjer för handläggningen av dessa ärenden. I riktlinjerna slås det fast att ensamkommande barn alltid ska utredas av socialtjänsten för att barnen ska kunna tas omhand på bästa sätt och få det stöd som behövs. Handläggningen när det gäller ensamkommande barn ska vara densamma som för andra barn med särskilda behov och eventuellt behov av skydd. En familjehemsutredning ska alltid göras och den ska vara lika noggrann oavsett om den gäller placering hos släktingar eller hos rekryterade familjehem.

Ett problem som bör uppmärksammas i sammanhanget är att allt för många barn vid ankomsten flyttar in i boenden hos släktingar eller andra som inte är direkt olämpliga, men som av olika skäl inte kan godkännas för ett stadigvarande uppdrag som familjehem. Det förekommer även att det framkommer att släktingsfamiljen egentligen inte är villig att ta på sig ansvaret för barnet, men har svårt att säga nej. Ett boende hos släktingar eller andra närstående vid ankomsten innebär att barnet kan komma att utsättas för ytterligare en, för barnet ofta oförståelig, familjeseparation som kan ha en negativ inverkan på barnets fortsatta utveckling. För att undvika att barnet utsätts för denna risk bör därför huvudregeln vara att Migrationsverket anvisar de ensamkommande barnen en plats på en boendeenhet under tiden socialtjänsten utreder barnets behov och det tilltänkta boendets lämplighet.

Normalms stadsdelsnämnd beslöt den 17 februari 2005 att besvara remissen med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Normalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat till den 30 januari 2005 är i huvudsak av följande lydelse.

Som framgår av departementspromemorian är det sällan så att barnet självt bestämt sig för att lämna sitt hemland. Oavsett de bakomliggande omständigheterna befinner sig dessa barn helt uppenbart i en mycket utsatt situation. Förvaltningen delar uppfattningen om att den kompetens som finns inom socialtjänsten vad gäller vård och omsorg om barn och ungdomar gör att kommunen är bättre skickad än staten att i praktiken ansvara för omhändertagandet av ensamkommande barn. Det är positivt att man i förslaget framhåller att det inte finns något som talar för att dessa barn ska särbehandlas utan ha samma möjligheter som andra barn och ungdomar vad gäller stöd och hjälp från socialtjänsten sida.

Av departementspromemorian framgår att mer än hälften av de asylsökande ensamkommande barnen tilläts bo hos någon anhörig och att beslutet om uppehållstillstånd som regel inte medför någon ändring i boendet. Det nu presenterade förslaget innebär att Migrationsverket ska "anvisa ett boende inom en kommun som inte bedöms som *olämpligt*, antingen vid ett boende som drivs av en avtalskommun eller hos en anhörig eller annan person som barnet hänvisat till".

Som förvaltningen ser det kommer detta att innebära att många barn direkt efter ankomsten till Sverige även fortsättningsvis kommer att placeras hos anhöriga. Det finns givetvis en risk för att socialtjänstens senare utredning visar att placeringen inte är förenlig med barnets bästa och att barnet därför måste flyttas till ett familjehem eller annan form av boende. Detta kan bli en traumatisk upplevelse för barnet som, enbart genom att ha kommit ensam till Sverige, befinner sig i en mycket utsatt situation. Förvaltningen anser därför att ensamkommande barn inte ska direkt placeras hos anhöriga innan hemmet har utretts och bedömts vara lämpligt.

Det är uppenbart att nuvarande bestämmelser om ansvarsfördelning mellan staten och kommunen är otydliga vilket gör att ensamkommande barn i vissa fall "faller mellan stolarna" och inte får den hjälp och det stöd de behöver. Det är därför bra att man nu föreslagit en modell som på ett tydligare sätt reglerar ansvarsfrågan. Däremot kvarstår, enligt förvaltningens bedömning, oklarheter vad gäller ansvarsfördelningen kommunerna emellan. I promemorian sägs bl.a. att "om en avtalskommun placerar ett barn i en annan avtalskommun *bör* dessa kommuner överenskomma att ärendet flyttas över" och "om en avtalskommun placerar ett barn i annan kommun än en avtalskommun *bör* emellertid avtalskommunen behålla ansvaret".

Erfarenheten visar att överflyttning av ärenden kommuner emellan ofta orsakar diskussioner och skapar oenighet och i vissa fall tvingats man hänskjuta ärendet till länsstyrelsen för avgörande. Det är därför angeläget att klara regler för överflyttning av ärenden till annan kommun införs.

Enligt förslaget ska avtalskommunerna ha rätt till statlig ersättning för sina kostnader för att anordna boenden för asylsökande ensamkommande barn. Som förvaltningen ser det kommer de faktiska kostnaderna för avtalskommunerna att bli betydligt högre eftersom en delvis ny kompetens måste byggas upp och ytterligare utredningsresurser tillskapas. Det kan också bli fråga om kostsamma insatser för att kunna ge dessa barn bästa möjliga förutsättningar för att kunna växa upp under trygga och goda förhållanden. För att garantera att dessa barn erbjuds samma möjligheter som andra fordras, enligt förvaltningens bedömning, att ytterligare resurser fördelas till kommunerna.

Normalms stadsdelsnämnd beslöt i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Kista stadsdelsnämnd beslöt vid sitt sammanträde den 17 februari 2005 att besvara remissen med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat till den 26 januari 2005 har huvudsakligen följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen anser att den i promemorian föreslagna ordningen inte skulle garantera dessa barn samma rätt till bistånd, omvårdnad och kvalitet som gäller övriga barn.

Förvaltningen anser att de ensamkommande flyktingbarnen särställs i promemorian i förhållande till de barn som har uppehållstillstånd och idag omfattas av kommunansvaret. I promemorian föreslås att de barn som har anhöriga i landet ska direktplaceras av migrationsverket i ett boende som finnes vara "icke olämpligt". Förvaltningen menar att med denna defensiva skrivning garanteras inte dessa barn samma rätt till bistånd, omvårdnad och kvalitet som gäller övriga barn.

Inom Förvaltningens Barn- och Ungdoms grupper finns redan idag erfarenheter av mottagande av ensamkommande flyktingbarn som direktplaceras via Migrationsverket i olika typer av "släkting- och anknytningshem". Först efter att barnet redan vistas i "hemmet" har kommunernas socialtjänst kunnat påbörja utredning om huruvida hemmet är lämpligt att godkännas som familjehem. Det har vid upprepade tillfällen visat sig att problem i dessa familjer uppkommer bland annat på grund av tidigare löften, i samband med direktplaceringen, till barnets anhöriga.

Familjer har känt sig tvingade att ta emot barnet trots att de egentligen varken haft fysiskt eller psykiskt utrymme för detta. I flera fall har detta resulterat i att barnet behövt flyttas till ett nytt boende. Vilket kan innebära en ytterligare separation och traumatisering för barnet.

Av detta följer att förvaltningen anser att barnet inte ska direktplaceras av Migrationsverket, förrän släkting- och anknytningshemmet har utretts och bedömts lämpligt av den instans inom kommunen som har till uppgift att godkänna ett familjehem.

Förvaltningen vill också understryka det som står i promemorian om de idag oklara ansvarsförhållanden mellan Migrationsverket och kommunerna samt kommunerna emellan. Förvaltningen finner att dessa oklara ansvarsförhållanden delvis skulle kvarstå även i det nya förslaget. Detta måste förtydligas, bland annat ansvarsförhållandet mellan en avtalskommun och den kommun som barnet vistas i på grund av placering.

Skrivningen i 16 kap 1 § SoL utgör inte något skydd för att dessa redan sårbara barn inte ska utsättas för ytterligare påfrestningar. Snarare innebär skrivningen att barnen i praktiken under en lång tid riskerar att hamna mitt emellan kommuners ansvarsskyldighet.

I dagsläget är det alltid den placerande kommunen som har ansvaret för barnen. I praktiken övergår ansvaret till vistelsekommunen endast i undantagsfall. Detta har då alltid föregåtts av en lång diskussion om ansvarsförhållandet där Länsstyrelsen i sista hand har avgjort frågan.

Förvaltningen anser att för att förändringar enligt utredningens förslag om avtalskommuner ska kunna genomföras måste ekonomiska förutsättningar finnas. I promemorian föreslås att kommuner som tecknat avtal med Migrationsverket om att anordna boenden för asylsökande ensamkommande barn skall ha rätt till statlig ersättning för sina kostnader för boendet. Förvaltningen menar dock att det är viktigt att resurser omfördelas till stadsdelsnämnderna samtidigt med de nya utökade uppgifterna. En fullständig kostnadsteckning över tid måste garanteras för att avtalskommuner också ska kunna hantera förändringar i efterfrågan.

Farsta stadsdelsnämnd beslöt den 17 mars 2005 att överlämna förvaltningens remissvar till kommunstyrelsen som sitt eget.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat till den 16 februari 2005 har huvudsakligen följande lydelse.

Mottagandet av asylsökande ensamkommande barn har utretts inom Regeringskansliet. Utredningens slutsatser och förslag presenteras i en departementspromemoria, som nu utsänds på remiss. Förvaltningen delar utredningens uppfattning om att kommunerna är bättre skickade att ordna boendet och de sociala frågorna för barnen, men att Migrationsverket behåller det övergripande ansvaret. Vissa förtydliganden av förslaget behövs. Ersättningen från staten till kommunerna kan visa sig vara otillräckligt för att uppnå syftet med ett bättre mottagande. Förvaltningen vill också understryka vikten av att se till att barnen endast placeras i utredda hem för att undvika uppslitande omplaceringar.

Nuvarande bestämmelser om ansvarsfördelning mellan staten och kommunen är otydliga. Det är därför positivt att man nu föreslagit en modell som tydligare reglerar ansvarsfrågan. Alternativ 3 i utredningen har de bästa förutsättningarna att förbättra skyddet och stödet för de ensamkommande barnen. Dock finns anledning att förtydliga fler oklarheter än vad som tagits upp. I promemorian sägs att kommuner *bör* överenskomma när ett ärende ska flyttas över och om en avtalskommun placerar ett barn i annan kommun än en avtalskommun *bör* avtalskommunen behålla ansvaret. SoL 16 kap 1§ anger att överflyttning kan ske efter *samtycke* av mottagande kommun. Överflyttning av ärenden kommuner emellan orsakar dessvärre ofta diskussioner. Förvaltningen anser därför att det också behövs ett förtydligande av reglerna för ansvarsfördelningen mellan kommunerna.

Förvaltningen instämmer i att det är bra om modellen medför att regler för tillsyn och sekretess blir tillämpliga. När ett avtal upprättas med en kommun, är det viktigt att påpekat att även det tillhörande landstinget bör kunna ställa resurser till förfogande, bl.a. när det gäller barnpsykiatrisk bedömning och barnhälsovård.

Avtalskommunerna får rätt till statlig ersättning för sina kostnader för att anordna boenden för ensamkommande barn. Det bör påpekas att det tillkommande uppdraget medför att ytterligare utredningsresurser kommer att behövas. Förvaltningen anser att full täckning för kostnaderna måste lämnas till kommunerna. När det gäller Stockholm behövs att stadsdelsförvaltningarna får full täckning utifrån omfattningen av de insatser som ges.

För att syftet med förändringen ska uppnås och det i praktiken ska bli ett förbättrat mottagande där kommunerna kan garantera att de ensamkommande barnen erbjuds samma möjligheter som andra barn, bedömer förvaltningen att det ökade anslaget om 5 miljoner kronor som otillräckligt. Utan tillräcklig ersättning blir frågan om att teckna avtal mindre intressant för kommunerna. Med tillräckliga resurser fördelade till kommunerna, skulle däremot behovet att vid hög efterfrågan hänvisa de ensamkommande barnen till Migrationsverkets kvarvarande boenden, minska.

I förslaget ska Migrationsverket anvisa ett boende som inte bedöms som olämpligt. Mer än hälften av de ensamkommande barnen tillåts idag bo hos någon släkting eller anhörig. Många gånger har barnet inte ens träffat dessa släktingar. Det finns en risk för att socialtjänstens utredning visar att placeringen inte är förenlig med barnets bästa och att barnet därför måste flyttas till ett annat boende. För att undvika en onödig traumatisk upplevelse behövs en bestämmelse att barnet inte placeras innan hemmet har utretts och bedömts vara lämpligt.

Utifrån de skilda skäl som finns att barn kommer ensamma och att barn skiljs från sina föräldrar mot sin egen vilja finns anledning att inom både Migrationsverket och kommunerna utveckla handläggningen så att de barn som kan och bör återförenas med sina föräldrar ska kunna ges möjlighet även till detta.

Övermyndarnämnden beslöt den 1 mars 2005 att avstå från att besvara remissen. Skälet för det är att förslaget om ändring i lagen (1994:137) om Mottagande av barn från annat land som kommer till Sverige utan medföljande legal vårdnadshavare (s.k. ensamkommande barn) inte berör överförmyndarnämndens verksamhet, då man i de delar

som berör ställföreträderskap hänvisar till den proposition som regeringen avser lämna i början av 2005.

Nämnden beslutar att inte yttra sig över remissen. Någon orsak för nämnden att avgiva yttrande föreligger inte av den anledningen.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) mot nämndens beslut till förmån av sitt eget förslag enligt följande.

- 1 Socialtjänstnämnden bifaller delvis förvaltningens förslag.
- 2 Därutöver anføres följande

Vi vänder oss mot förvaltningens förslag om att huvudregeln ska vara att ensamkommande flyktingbarn ska placeras på en flyktingförläggning i väntan på utredning. Barnen bör även fortsättningsvis i första hand ges möjlighet att bo hos släktingar direkt efter ankomsten.

Även om placeringar hos släktingar kan komma att innebära olika former av problem, så har denna miljö som regel ett flertal fördelar jämfört med om ensamkommande barn placeras på förläggning. De eventuella problem i form av ytterligare en familjeseparation, som en familjeplacering kan innebära för barnet, måste kunna lösas på andra sätt. Tydligare signaler bör därför ges till barnet och den mottagande familjen om att det rör sig om en tillfällig placering, som kan komma att förändras. I fall då det är uppenbart olämpligt att placera barnet hos släktingar bör andra alternativa placeringar, exempelvis i familjehem, framför placering på flyktingförläggning.